

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การศึกษายังเป็นเครื่องมือสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่สังคม ตลอดจนสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่าง ๆ ได้ การศึกษากับการพัฒนาจึงเป็นสิ่งที่มีความคู่กันตลอดมา การพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยในแต่ละยุคก็มีจุดเน้นแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของสภาวะการณ์ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “การพัฒนาประเทศที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นหลัก ได้ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านการกระจายรายได้ และปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมตามมา รวมทั้งปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมด้วย เนื่องจากการพัฒนาที่ขาดความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม... เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่อย่างมั่นคง มีศักดิ์ศรีในสังคมโลก บนพื้นฐานแห่งความเป็นไทย ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” โดยเห็นว่า “คนเป็นทั้งเหตุปัจจัยและผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ” ดังนั้นการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันจึงกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา แต่การพัฒนาศักยภาพของคนนั้นต้องคำนึงถึงระบบ กลไกและสภาพแวดล้อมทางสังคมด้วย เพราะสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป (พระธรรมปิฎก, 2539) กล่าวไว้ว่า “การพัฒนาที่ผ่านมาเกิดความผิดพลาดอยู่ 2 ส่วนคือ ความผิดพลาดในการพัฒนา(Failure of development) อีกเรื่องหนึ่งเรียกว่า ความผิดพลาดในการจัดการสิ่งแวดล้อม (Failure in the management of our environment) เป้าหมายของการแก้ปัญหาจึงเล็งไปที่ 3 ส่วนของปัญหา คือ (1) เรื่องสิ่งที่ดีหมดไปหรือ (Depletion) (2) เรื่องของเสียที่คนเพิ่มใส่เข้ามาให้แก่โลก (Pollution) และ (3) เรื่องของคนที่กำลังก่อปัญหา (Population) ดังนั้นการแก้ปัญหาทั้งสามประการจึงพุ่งไปที่การพัฒนาคน ตามวิธีแก่นักอนุรักษ์สภาพแวดล้อม (Environmentalists) และนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (Conservationists) วิธีการคือ

“การวางนโยบายประชากรให้ดีขึ้นด้วยการให้การศึกษาและเรื่องธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมโดยการพิทักษ์รักษา ลักษณะสภาพธรรมชาติ และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ”

ในการดำรงชีวิตของมนุษย์นั้น โดยความปรารถนาแล้วทุกชีวิตต่างมีเป้าหมายที่การมีความสุข คือ การกินดี อยู่ดีในสังคมที่ตนอยู่ และด้วยเป้าหมายดังกล่าวนี้เองที่ทำให้แต่ละผู้คนต่างแสวงหาให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการ จึงเกิดมีการคิดค้นกรรมวิธีการผลิตขึ้นและวิวัฒนาการ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแน่นอนที่สุดว่าผู้ที่มีโอกาสมากกว่าคือ ผู้ที่ได้มาในสิ่งที่สังคมผลิตขึ้นได้มากกว่า และในท่ามกลางความเหลื่อมล้ำของการกินดีอยู่ดีของมนุษยชาติที่นับวันจะยิ่งทวีความแตกต่างมากขึ้น การแข่งขันกันในการผลิตเพื่อสนองตอบความต้องการนี้เองที่มนุษย์เรียกว่าการพัฒนา ซึ่งทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขึ้นอย่างมากมาย เมื่อความต้องการของมนุษย์มีมาก ความสามารถในการผลิตจากความเจริญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงขึ้น ทรัพยากรจึงถูกใช้ไปอย่างรวดเร็วและมากมายรวมไปถึงสภาพแวดล้อมถูกทำลายให้เลวร้ายยิ่งขึ้น และผลของความเสื่อมโทรมถึงขั้นเลวร้ายดังกล่าวที่ส่งผลกลับมาสู่มนุษย์อีกขั้นหนึ่งเป็นวงจรเพราะต่างพึ่งพาอาศัยกันอย่างแยกไม่ออก เพราะสภาพแวดล้อมคือบ้านของมนุษย์ ทรัพยากรก็เป็นปัจจัยในการดำรงให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ได้ เมื่อมนุษย์ทำลายบ้านและปัจจัยในการมีชีวิตอยู่ของตัวเอง มนุษย์ก็ต้องได้รับความเดือดร้อนความเสื่อมโทรมการลดน้อยจนกระทั่งหมดไปของทรัพยากร และทรัพยากรดังกล่าวส่วนใหญ่จะเน้นไปยังทรัพยากรธรรมชาติ อันได้แก่ ป่าไม้ น้ำ ดิน แร่ธาตุ และพลังงานต่างๆ ประเด็นที่สองปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงยิ่งขึ้น และส่วนหนึ่งมีผลกระทบต่อเนื่องเชื่อมโยงเป็นวงจรมาจากสาเหตุความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ได้แก่ สภาพแวดล้อมเป็นพิษ หรือที่เรียกว่า มลพิษต่าง ๆ

จากปัญหาทั้งความเสื่อมโทรมของทรัพยากร สภาพแวดล้อมที่เป็นมลพิษดังกล่าวมาแล้ว เริ่มมีผลกระทบต่อการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทั้งมนุษย์ สัตว์ และพืช ทั้งในระดับเบาบางและรุนแรงถึงชีวิต และมีแนวโน้มจะรุนแรงยิ่งขึ้น หากไม่ได้รับการแก้ไขทั้งระยะสั้นและระยะยาว และเมื่อมาประมวลสาเหตุของปัญหาทั้งปวงดังกล่าวมาแล้ว ผู้ก่อให้เกิดสาเหตุดังกล่าว ส่วนใหญ่คือการกระทำของมนุษย์นั่นเอง โดยการกระทำของมนุษย์เกิดจากความไม่รู้ ขาดจิตสำนึก ขาดคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ มีค่านิยมที่ผิด เป็นต้น การแก้ปัญหาจึงควรทำให้ตรงกับเหตุ นั่นคือการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ปลูกจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมว่าหากทำลายแล้วจะย้อนกลับมาทำลายมนุษย์อย่างไร ให้เกิดความรักหวงแหน และร่วมมือร่วมใจกันวิเคราะห์ปัญหาเป็นและหาทางแก้ปัญหาและพัฒนา ให้ยืนยาวต่อไปชั่วลูกชั่วหลาน

ประกอบกับโลกในยุคปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงของสรรพสิ่งเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเห็นได้ชัด เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการระบบสื่อสาร รวมทั้งการติดต่อสัมพันธ์กันของประชาคมโลกอย่างกว้างขวาง ทำให้สังคมและบุคคลปรับตัวไม่ทัน เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาในหลายลักษณะ และที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความไม่สมดุลระหว่างการใช้กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งส่งผลให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เกิดปัญหาในการดำรงอยู่ของมนุษย์ตามมา ปัญหาดังกล่าวนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ถึงแม้ว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมามีประชากรโลกมีการตื่นตัวที่จะต่อสู้ และป้องกันอันตรายจากปัญหาดังกล่าว รัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องมีการศึกษาวิจัยเผยแพร่ และดำเนินงานในด้านการตรวจสอบ เพื่อขจัดปัญหาสีงแวดล้อมในแต่ละด้านรวมทั้งการออกกฎหมายและข้อบัญญัติในรูปแบบต่าง ๆ กันก็ตาม ปัญหาสีงแวดล้อมในระดับประเทศก็ยังคงมีอยู่ และกำลังเกิดขึ้นในสถานที่และโอกาสที่แตกต่างกัน ทั้งยังมีควมสลับซับซ้อนมากขึ้น (จิรพล สินธุนาวา, 2529) กล่าวว่า “การแก้ปัญหาเฉพาะแห่งเฉพาะด้านตามขอบข่ายความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและบุคลากรในแต่ละหน่วยงาน จะเป็นการเลื่อนระยะเวลาของการเกิดความเสียหาย ไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างแท้จริง ในบางกรณียังจะทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีกด้วย การแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม จะต้องเน้นพิจารณาภาพรวมของปัญหาและแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประการสำคัญ” จึงกล่าวได้ว่าการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมนี้ต้องขยายขอบเขตการะ ความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาไปสู่บุคลากรและกลุ่มบุคคลทุกระดับโดยอาศัยการให้การศึกษาการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มุ่งเน้นที่การสร้างควมเข้าใจและการปลูกฝังจริยธรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (Environmental ethis) แก่มวลมนุษย์ให้เปลี่ยนความคิดใหม่ ยอมรับว่ามนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติเพราะปัญหาสีงแวดล้อมนั้น เกิดมาจากพฤติกรรมชอบสีงแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เพราะสีงแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมีผลกระทบโดยตรงต่อการประกอบอาชีพและต่อวิถีความเป็นอยู่ของมนุษย์ การที่สีงแวดล้อมถูกทำลายโดยฝีมือมนุษย์ การพัฒนาที่มุ่งเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากธรรมชาติ โดยขาดควมยั้งคิดและสำนึกรับผิดชอบข้าย ดังนั้น ควมสำนึกต่อสีงแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ จึงเป็นสีงที่จะต้องปลูกฝังอย่างเร่งด่วน” เกี่ยวกับเรื่องนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เสนอองนโยบายโดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ไว้ว่า “เพื่อให้นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคน ได้รับการศึกษาจนจบหลักสูตร และมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยมีคุณลักษณะที่ต้องเน้นดังนี้...เห็นคุณค่าและอนุรักษ์สีงแวดล้อม รู้จักใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สีงแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข” ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 8

แผนงานคุณภาพการศึกษาหัวข้อการเสริมสร้างคุณลักษณะของนักเรียน เรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งหมายที่จะให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงและลงมือปฏิบัติจริงตามความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ในระดับประถมศึกษาจะเน้นให้เด็กเกิดความรักและความผูกพันกับธรรมชาติ มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อม การดำเนินการตามแผนงานดังกล่าวได้กำหนดแนวดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยมีการดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน สำหรับในระยะสั้นจะเป็นการรณรงค์ส่งเสริมให้มีการป้องกันแก้ไขสิ่งที่เป็นมลภาวะให้มีสภาพที่ดีขึ้น ในระยะยาวจะใช้กระบวนการทางการศึกษา โดยกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกระดับ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยจัดทำแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับประถมศึกษาเน้น “กระบวนการสร้างนิสัย” กระตุ้นและส่งเสริมให้โรงเรียนจัดสิ่งแวดล้อมโดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนถึงกระนั้นก็ตามการดำเนินการที่ผ่านมาที่ยังไม่ปรากฏ ผลเด่นชัดเป็นที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้ศึกษาและหาแนวดำเนินการเพื่อพัฒนางานกิจกรรมดังกล่าวให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นตลอดมา

ในช่วง ปีการศึกษา 2539 เป็นต้นมา ทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน ด้วยประสงค์จะให้โรงเรียนสามารถดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา บรรลุผล เห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้มีนโยบายให้แต่ละจังหวัด คัดเลือกโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเป็นโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน อำเภอละ 1 โรงเรียนต่อปีการศึกษา และให้โรงเรียนดังกล่าวใช้เกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและสร้างกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน นอกจากนี้แล้วยังเป็นเครื่องมือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน โดยใช้เป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้สภาพที่ควรจะเป็นและนำมาเปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบัน เพื่อกำหนดความต้องการในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน และยังใช้เป็นกรอบในการประเมินผลสำเร็จในการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนในสังกัด เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนทั้ง 12 โรงเรียนในจังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อสำรวจสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียน มีการจัดได้เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนการได้ทราบปัญหาในการดำเนินงานและ

ใช้เป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนให้เหมาะสมยิ่ง ๆ ขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภูตามเกณฑ์มาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา
- 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับสภาพในการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียน ในโรงเรียนที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบ มาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 12 โรงเรียน

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นอย่างดี

1.5 กำนียามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1) การดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษา หมายถึง การจัดหรือการจัดกิจกรรมในการ ควบคุมดูแล ป้องกันและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ให้อยู่ในสภาพดี ถูกสุขลักษณะ โดยที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงจนเป็นนิสัยในเรื่องการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและนอกโรงเรียน ให้คงอยู่ในสภาพที่ดีใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

2) โรงเรียนประถมศึกษาหมายถึงโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ได้รับคัดเลือกในปีการศึกษา 2539 จำนวน 6 โรงเรียน และในปีการศึกษา 2540 จำนวน 6 โรงเรียน รวม 12 โรงเรียน ให้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม

ศึกษา ตามมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดขึ้นทั้ง 2 มาตรฐาน

3) มาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนและของโรงเรียน ที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนอัน ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมของนักเรียนและสภาพการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้ส่งเสริมวิถีชีวิตของครู - นักเรียน ให้เอื้อต่อการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

4) ปัญหา หมายถึง ความไม่สะดวกหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน ด้านการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงานของโรงเรียน ส่งผลให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่

- ปัญหาด้านบุคลากร
- ปัญหาด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์
- ปัญหาการจัดการและการดำเนินงาน

5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง หน่วยงานที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ให้ความร่วมมือในการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด / อำเภอ สถาบันในชุมชน เช่น บ้าน วัด สถานื่อนามัย องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

6) ข้าราชการครู หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู

7) คณะกรรมการนักเรียน หมายถึง นักเรียนในโรงเรียนต้นแบบมาตรฐานสิ่งแวดล้อมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการประจำฝ่ายงานต่าง ๆ ของโรงเรียน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2) โรงเรียนประถมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน